

Leef *nooit* alsof het je laatste dag is

Enige inconsequenties blootgelegd in de visie van pessimistisch volksfilosoof A. Hazes (jr) op de relatie tussen tijd en geluk.

Menno de Bree

Inleiding: filosoferen over tijd

Lineaire en circulaire tijd in de praktijk

Hazes over de omgang met de toekomst

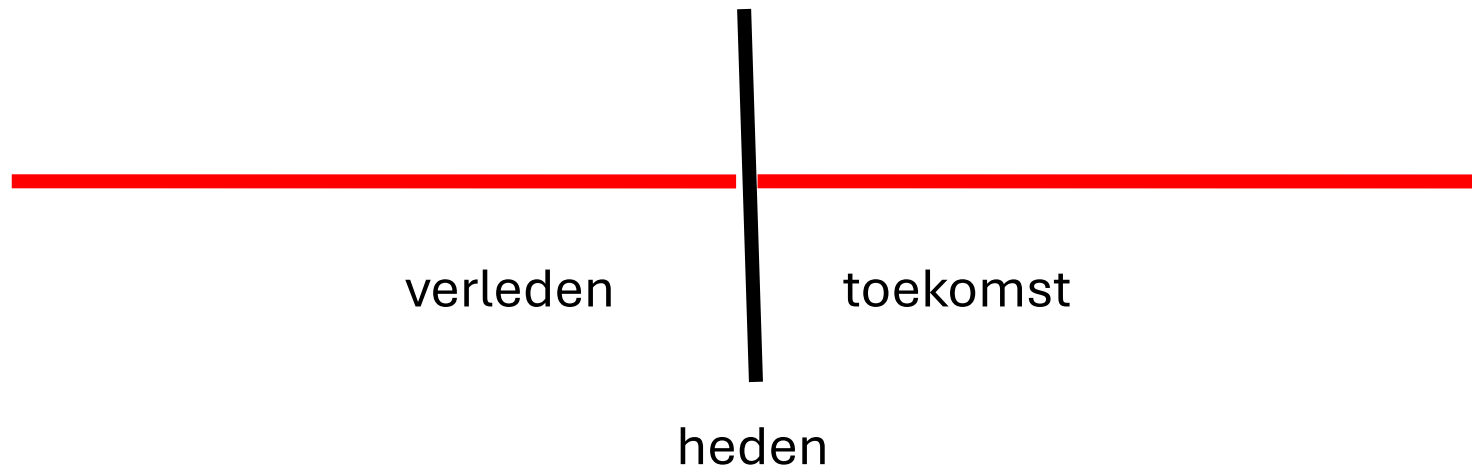
Evaluatie en conclusie

Augustinus over de tijd

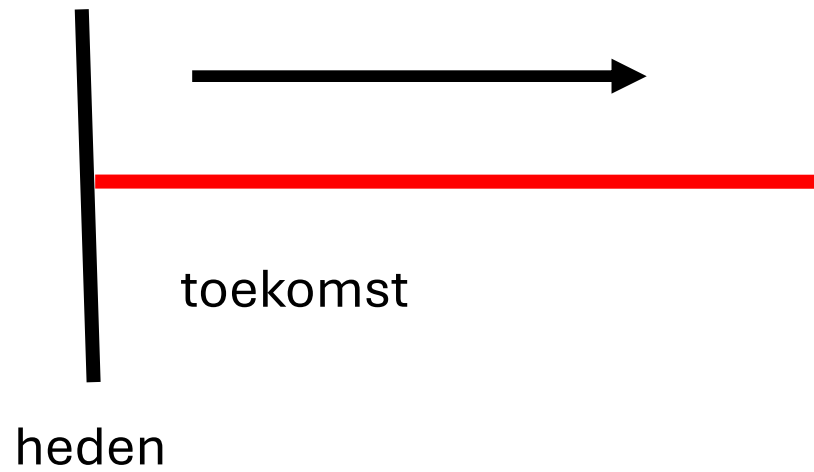
‘Wat is tijd?

Als niemand het mij vraagt, weet ik het;
als ik het wil uitleggen, weet ik het niet.’

De tijd bestaat niet

De tijd bestaat niet (2)

Circulair tijdsbesef

Alles is een eeuwige herhaling van hetzelfde.

De *personages* veranderen niet, alleen de *personen*.

Ethiek: je moet je rol zo goed mogelijk invulling geven

Vanaf de 15^e eeuw:

Wiskunde als voorbeeld en fundering van wetenschap

De wereld om ons heen blijkt begrijpbaar, berekenbaar, voorspelbaar, controleerbaar, manipuleerbaar.

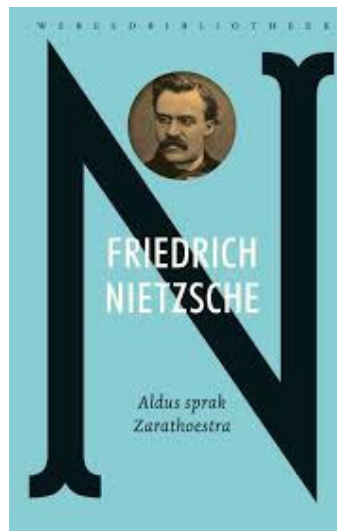
De mens wordt machine

Lineair tijdsbesef

De toekomst ligt open.

Ethiek: *jouw* toekomst ligt ook open. **Optimisme**

‘De mens is iets dat overwonnen moet worden!’

Inleiding: filosoferen over tijd

Lineaire en circulaire tijd in de praktijk

Hazes over de omgang met de toekomst

Evaluatie en conclusie

Vulgaire lineairiteit

Burger als burger

gemeenschap

greater good

verantwoordelijkheid

...

Burger als consument

...

Het leven als markt en strijd volgens Hazes sr

Kleine jongen

Je bent op deze wereld dus zal je moeten

vechten net als ik

Ik kan het weten

Het leven is niet makkelijk

Er is tegenspoed op ieder ogenblik

Kleine jongen

Er zijn veel goede mensen

Maar slechte zijn er ook helaas `t is waar

Je moet maar denken:

Dat jij straks gaat beseffen

Dat eerlijk het langste duurt geloof me
maar

Dit leven gaat voorbij

Er is al weinig tijd dus leef, want jij bent vrij

Maar doe het wel verstandig maak de mensen
blij

Dan zul je echt gelukkig zijn

Want het leven is zo kort

Veel dingen worden anders als je ouder wordt

Je speelt nu nog met blokken maar dat duurt
niet lang

Het is jammer maar je blijft niet klein

Kleine jongen

Op school al zul je merken dat alles draait om
cijfers en om macht

Zo is het leven

Dus leer wat je moet leren

Want dan ben jij de geen die het laatste lacht

Kleine jongen

als jij dan later groot bent

dan is je vader er misschien niet meer

vertel dan aan je eigen kinderen de wijze lessen
van je ouweheer

Patiënt als burger

Common good

Solidariteit

Respect voor civiele instanties

Kritiek in publieke domein

...

Patiënt als consument

Eigen lichaam eerst

Strijd voor schaarse goederen

De klant is koning

Klagen, geweld, kan overal

...

Dokter als burger

Bewaker common good

Hulp binnen grenzen solidariteit

Professie

Kritiek vooral intern

...

Dokter als producent

Zakelijk dienstverlener

Patiënt(-eisen) centraal

Flexibiliteit (dienstverlening, ethiek)

Kritiek: incasseren

...

Circulariteit op het werk

Hou ouder hoe lineairder.

Circulariteit in de liefde

Volgens Hazes sr

Droomland

Een Ander

Eén keer in mijn leven

Eenzaam Zonder Jou

Eenzame Kerst

Ga Maar Weg

Geef Mij Nu Je Angst

Het Hoeft Niet Meer

Het Is Koud Zonder Jou

Ik ben daar

Ik Ben Weer Terug

Ik blijf toch komen

Ik Dacht Dat Het Uit Was

Inleiding: filosoferen over tijd

Lineaire en circulaire tijd in de praktijk

Hazes over de omgang met de toekomst

Evaluatie en conclusie

Hoe om te gaan met de circulariteit

De glimlach van een kind

Jij bent zo wijs

Dat zegt een kind

Jij bent zo grijs

dat zegt een kind

jij bent getrouwd

dat zegt een kind

jij bent al oud

dat zegt een kind

dan denk je ja

een rimpel meer

ik word al echt

een ouwe heer

maar voor je denkt

hoe moet het nou

pakt ze je hand

en lacht naar jou....

de glimlach van een kind
doet je beseffen dat je leeft

de glimlach van een kind
dat nog een leven voor zich heeft

dat leven is de moeite waard

met soms wel wat verdriet
maar met liefde, geluk, en plezier in t
verschiet

de glimlach van een kind
dat met een trein speelt of een pop
zo een glimlach maakt je blij

daar kan geen feest meer tegen op
wat geeft het of je ouder word
dat maakt toch niets meer uit
want je voelt je gelukkig al heb je geen duit

Een vroeg invloed op Hazes:

Jean-Jacques Rousseau (1712 – 1778)

De mens heeft:

- Tijdsbesef
- Taal
- Zelfreflectie: het vermogen om naar zichzelf te kijken

Amour de soi

Eenvoudig geluk

Op en in zichzelf

Aanleg tot pitié: medelijden

Amour propre: Taal, zelfreflectie en anderen

- Door verschillen tussen mensen verschillen in eigendom
- Daardoor bezit, vermeederen, jaloezie, diefstal, wetten...
- *Perfectibilité* leidt tot ongeluk
- Verbeteringen leiden niet tot geluk

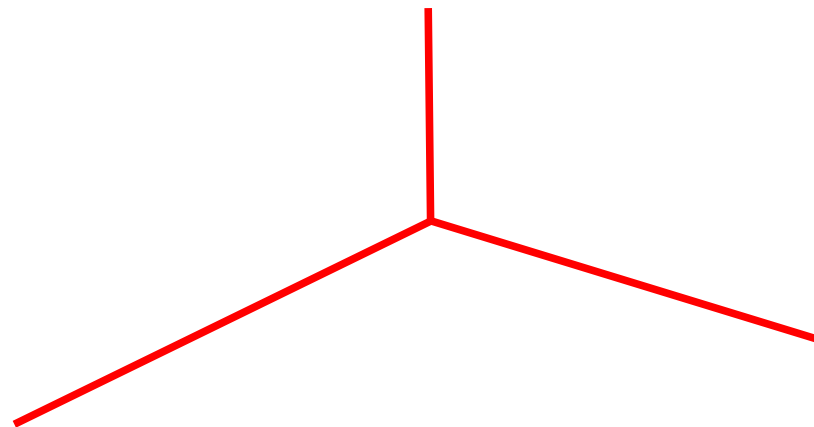
Panta rhei: ook het zelf

Niets lijkt zo weinig op mijzelf als ik zelf, daarom zou het nutteloos zijn mezelf anders te willen definiëren dan door die unieke diversiteit [...]. De ene keer ben ik een gevoelloze en wrede misantroop, dan weer raak ik in vervoering door alle maatschappelijke prikkels en door de gelukzaligheden van de liefde [..]. Met één woord, [..] een kameleon.

God

Kind

Dier

Inleiding: filosoferen over tijd

Lineaire en circulaire tijd in de praktijk

Hazes over de omgang met de toekomst

Evaluatie en conclusie

Kleine jongen

als jij dan later groot bent

dan is je vader er misschien niet meer

vertel dan aan je eigen kinderen **de wijze lessen van je ouweheer**

André Hazes Jr. Leef

Op een vrijdag in de kroeg

Ergens in Amsterdam

Zat aan de bar met een glas een oude wijze
man

Hij zei dat die nog maar een paar dagen had

Dus pak het leven, pak alles en ga er mee op
pad

En hij zei:

Leef, alsof het je laatste dag is

Leef, alsof de morgen niet bestaat

Leef, alsof het nooit echt af is

En leef, pak alles wat je kan

En ga, a, a, a

A, a, a, a

A, a, a, a

Pak alles wat je kan

En ga, a, a, a

A, a, a, a

Ga, pak alles wat je kan.

André Hazes Jr. Leef

Op een vrijdag in de kroeg

Ergens in Amsterdam

Zat aan de bar met een glas een oude wijze
man

Hij zei dat die nog maar een paar dagen had

Hij was aan het 't van het lange, modderige
levenspad

En hij zei:

Leef, lach het Zijn uit in zijn Smoel

Leef, maar bekommer je wel om de boel

Leef, hoewel het nooit echt af is

En leef, geef zoveel je kan

En ga, a, a, a

A, a, a, a

A, a, a, a

Opgewekt 't einde tegemoet

En ga, a, a, a

A, a, a, a

Ga, maar falen zul je; het is maar hoe je 't doet.

Dank voor je aandacht! En tot over 10 jaar!